

LÄNSRÄTTEN I
VÄSTMANLANDS LÄN

BESLUT
2009-09-17
Meddelat i
Västerås

Mål nr
1361-09 E
Rotel 2

SÖKANDE

Svensk Marinteknik AB, 556303-2969
Pilgatan 6
721 30 Västerås

Ombud: Esa Pasanen
c/o Fastighetsägarna Mellansverige AB
Kristinagatan 14
724 61 Västerås

MOTPART

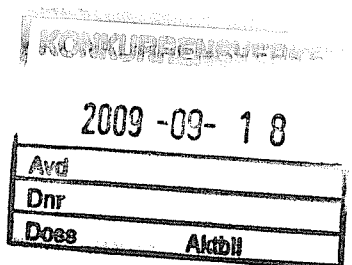
Västerås kommun
Kultur-, idrotts och fritidsnämnden
721 87 Västerås

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

Kultur-, idrotts- och fritidsnämnden i Västerås kommun (nedan nämnden) ingick i april 2009 ett avtal (benämnt arrendeavtal) med Västerås Förenade Båtklubbar AB rörande båtuppläggningsplatser på Öster Mäljarstrand, Tegeludden, Lögarängen och Lövudden. I avtalet anges att ändamålet med verksamheten är att arrendatorn ska tillhandahålla ytor för uppläggning av fritidsbåtar vintertid, ansvara för att upptagning och sjösättning av fritidsbåtar organiseras samt organisera sommarförvaring av vinteruppläggningsmaterial. Avtalet avser tiden den 1 juli 2009 – den 30 juni 2013. Enligt avtalet är arrendeavgiften 795 000 kr per år exklusive moms och ska erläggas med början den 1 januari 2010.

Svensk Marinteknik AB (bolaget) yrkar att länsrätten ska överpröva avtalet i enlighet med LOU och förordna att upphandling ska göras med iakttagande av LOU. Bolaget anför som grunder för sin talan bl.a. följande. Avtalet är inte i första hand ett arrendeavtal utan i all väsentlighet ett tjänsteavtal som innehåller de tjänster som kommunen i flera årtionden tillhandla-

Dok.Id 43577

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1001	Sigurdsgatan 22	021-19 56 00	021-13 20 25	måndag – fredag
721 26 Västerås		E-post: lansrattenivastmanland@dom.se		08:30-12:00 13:00-16:00

hållit enskilda båtägare i Västerås. De tjänster som Västerås kommun tillhandahållit enskilda båtägare i flera årtionden mot en årlig avgift är följande. Administration av vinteruppläggningsplatser, tillhandahållande av vinteruppställningsplats samt sommarförvaring av vinteruppläggningsmaterial, tillhandahållande av vatten och el, tillhandahållande av mastkranar samt tillhandahållande av sjösättningsramper. Samtliga dessa tjänster har Västerås kommun upptagit i det s.k. arrendeavtalet. För det s.k. arrendeavtalet ska Västerås Förenade Båtklubbar AB (VFB) erlægga 795 000 kr per år exklusive moms. Med hänsyn till kommunens egna siffror om att det skulle röra sig om cirka 1 400 småbåtar som vinterförvaras på aktuella områden kommer de beräknade intäkterna för Västerås Förenade Båtklubbar AB att uppgå till cirka 2,5 miljoner kr per år. Med avdrag för kostnaden för avtalet, exklusive underhållskostnader, kan vinsten beräknas till cirka 1,7 miljoner kr per år. Kommunen försöker genom ett skenavtal kringgå gällande regler om offentlig upphandling. Bolaget förlorar cirka en miljon kr genom det aktuella avtalet. Bolaget begär muntlig förhandling och att vittnesförhör ska hållas med fem personer som alla ska höras om förhållandena mellan kommunen och enskilda entreprenörer till styrkande av att endast entreprenörer ackrediterade av kommunen kunnat bedriva kommersiell verksamhet på kommunens mark bestående i sjösättning och upptagning av båtar samt ansvar för båtuppställningsplatser och kontroll av betalda båtavgifter.

Västerås kommun bestrider ansökan och anför bl.a. följande. Med arrende menas upplåtelse av jord till nyttjande mot vederlag. Det torde vara brukligt att i ett arrendeavtal ange vad för slags nyttjande av marken som avses. I detta avtal avser avtalet arrendering av mark för ”uppläggning av fritidsbåtar vintertid”. Som en naturlig del i arrendet ingår därmed att arrendatorn organiserar och administrerar användning av markytorna. Hur sedan sjösättningen och upptagningen av båtar sköts, t.ex. om en båtlyftare anlitas av den enskilda båtägaren eller av arrendatorn, lägger sig kommunen inte i.

Denna verksamhet har kommunen inte heller tidigare haft något att göra med. Det viktiga för kommunen är att arrendatorn ombesörjer ett effektivt utnyttjande av de begränsade markytorna. I avtalet tecknas bara en ram för avtalet. Att betrakta denna ram som ett förtäckt "avtal om anskaffning av tjänster" är mycket långsökt. I ett arrendeavtal brukar regleras arrendeställets skick. Sådana bestämmelser är av betydelse för både jordägare och arrendator. I regel har jordägare en plikt att upplåta arrendestället i visst skick och arrendatorn en plikt att underhålla det. Att återfinna bestämmelser härom i det aktuella avtalet är alltså föga uppseendeväckande. Sammanfattningsvis menar kommunen att det rör sig om ett renodlat arrendeavtal, varför LOU inte gäller.

Ytterligare skriftväxling har ägt rum.

SKÄL FÖR BESLUTET

Muntlig förhandling

Bolaget har begärt muntlig förhandling i målet med vittnesförhör. Enligt 9 § förvaltningsprocesslagen är förfarandet i förvaltningsdomstol skriftligt men muntlig förhandling ska hållas i länsrätt om enskild som för talan i målet begär det samt förhandlingen ej är obehövlig och ej heller särskilda skäl talar emot det.

I målet är fråga om tolkning av ett avtal och om LOU är tillämplig på avtalet. Den åberopade vittnesbevisningen saknar enligt rättens mening betydelse för målets utgång. Muntlig förhandling är därmed obehövt och särskilda skäl talar även emot att sådan hålles. Yrkandet i denna del kan därför inte bifallas.

Sakfrågan

I 1 kap. 2 § LOU anges att lagen gäller för offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster samt av byggkoncessioner. I lagrummet hänvisas till 2 kap. 13 § LOU där det anges att med offentlig upphandling avses de åtgärder som vidtas av en upphandlande myndighet i syfte att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal avseende varor, tjänster eller byggentreprenader.

Av intresse är även 1 kap. 6 § 1. § LOU där det anges att lagen inte gäller bl.a. för kontrakt som avser arrenderätt.

Begreppet upphandlingskontrakt ska enligt Europeiska kommissionen tolkas vidsträckt och omfattar såväl alla former av ersättning som kan kvantifieras i pengar och som en upphandlande myndighet åtar sig att betala till en leverantör, som alla olika sätt på vilka en leverantör, i utbyte mot ersättning, kan åta sig att ställa varor till den upphandlande myndighetens förfogande, samt utföra tjänster eller utföra bygg- och anläggningsarbeten för den upphandlande myndighetens räkning (se Kristian Pedersen; Upphandlingens grunder s 92).

Det aktuella kontraktet innebär att VFB, (benämnd arrendator) årligen ska betala ett arrende till kommunen mot att VFB åtagit sig att tillhandahålla ytor för uppläggning av fritidsbåtar och ansvara för att upptagning och sjösättning av fritidsbåtar organiseras på ett effektivt sätt.

Såvitt framgår utgår inte någon ersättning från kommunen till VFB.

Länsrätten finner, mot denna bakgrund, att den överenskommelse som träffats mellan kommunen och VFB inte är fråga om en sådan upphandling på vilken LOU är tillämplig. Någon överprövning enligt LOU kan därför inte göras.

BESLUT

Länsrätten avvisar bolagets ansökan om överprövning enligt LOU.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Leif Hallner
rådmån

